

NASLJEDNICI NJEMAČKE I ANGELE MERKEL

UOČI DOLASKA MACRONA Gjenero za Direktno: Racionalno je što hrvatska diplomacija i politika igraju na kartu Francuske, ona je trenutno najsnažnija u Europi

Emmanuel Macron, francuski predsjednik, dolazi u radni posjet Hrvatskoj. Macronov dolazak, iz perspektive službenog Zagreba, predstavlja dokaz sve jačih veza između Francuske i Hrvatske, koje se možda mogu opisati kao strateško partnerstvo, posebno otkako je Hrvatsko ratno zrakoplovstvo odlučilo kupiti borbene zrakoplove Rafale.

🕒 04.09.2021. u 22:57

Foto: Epa/FaH/Direkno.hr

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Otkrio metodu pomoću koje može kupovati auto iz salona

PROVJERENO: Regulišite šećer u krvi za nekoliko dana uz ovaj preparat!

Sponsored by Midas

Prema riječima bliskog suradnika premijera **Andreja Plenkovića**, hrvatsko-francuski odnosi su sve bolji, iako u početku nije bilo tako.

"Početkom devedesetih, tadašnji predsjednik **Francois Mitterrand** je podržavao srpsku stranu u ratovima u ex-Jugoslaviji, međutim već su **Jacques Chirac** i premijer **Alain Juppé** vodili balansiraniju politiku. Sada imamo jako dobre međudržavne odnose, dijelom i zahvaljujući bliskosti između premijera Plenkovića i predsjednika Macrona", rekao je ovaj dužnosnik.

Što najavljeni dolazak francuskoga predsjednika (točan datum još nije objavljen) znači za Hrvatsku i njezino pozicioniranje u Europskoj uniji? Posebice u svjetlu činjenice da **Angela Merkel**, njemačka kancelarka i neformalna prva čelnica saveza uskoro odlazi u političku mirovinu, a time se Francuska, kao druga karika te osovine, nameće kao vodeća članica, doznajemo u razgovoru s političkim analitičarom **Davorom Gjenerom**.

"U situaciji kada iz Europske komisije koju vodi **Ursula von der Leyen**, bliska njemačkoj kancelarki na odlasku Angeli Merkel, dolaze ozbiljni signali i ambicije o 'više Europe', kada sve jasnije postaje da se Unija namjerava i vojno-sigurnosno emancipirati od SAD-a, kada postaje jasno da bi zbog same Unije njen utjecaj na europsko susjedstvo morao biti snažniji i odlučniji, kada se sve ozbiljnije otvara pitanje postoji li perspektiva nastavka zajedničke politike proširenja..., činjenica da ne znamo niti to kako će se artikulirati politički odnosi u Njemačkoj, koja je praktički pred parlamentarnim izborima, a da je mnogo toga neizvjesno i kada je riječ o dvokružnim predsjedničkim izborima u Francuskoj na proljeće iduće godine, a riječ je o dvjema najvećim državama koje su uvijek bile ključne za artikuliranje zajedničkih europskih politika, neizvjesnost je prilično velika", vrlo detaljno analizira Gjenero.

Macronova predizborna pozicija nije loša kao što se čini

Davor Gjenero najprije se dotiče situacije vezane za parlamentarne izbore u Francuskoj, koji su raspisani za 10. travnja 2022. godine (prvi krug), odnosno 24. travnja 2022. godine (drugi krug).

"Tako se redovito pojavljuju procjene o tome kako se u Francuskoj uobičajilo da Predsjednik Republike na funkciji ostaje tek jedan mandat od **Jaquesa Chiraca**, koji je odradio jedan sedmogodišnji mandat, prema prethodnom ustavnom rješenju, i jedan petogodišnji po novome, i okončao ga 2007.- očito je da predizborna pozicija aktualnog predsjednika Emmanuela Macrona nije tako loša kao što se čini, unatoč neupitnim činjenicama da je njegov rejting u javnosti u padu, da je u Francuskoj snažno nezadovoljstvo nekim od Macronovih politika, pa tako i politike suočavanja s pandemijskom krizom, ali i činjenice da je njegova stranka prošla vrlo loše na lokalnim izborima i bila je tek peta po broju osvojenih glasova", kaže naš sugovornik.

Podsjeća i na sljedeću činjenicu.

"Najbolji rezultat na lokalnim izborima ostvarili su građanski konzervativci, sljednici degolističke stranke, stranka umjerenog desnog centra, a drugi je rezultat **Marine Le Pen** i Nacionalnog okupljanja, koji su osvojili 19 posto glasova. Međutim, unatoč drugom rezultatu po snazi, Le Pen i njezini istomišljenici nisu osvojili većinu niti u jednoj regiji.

Francuska primjenjuje izborni zakon apsolutne većine, koji je vrlo uspješan u ograničavanju jačanja radikalnih političkih opcija, jer sustav djeluje kao dvokružni, a u drugom krugu se uvijek postiže suglasnost glasača koji pripadaju 'ustavnome luku', a protiv opcije koja ne pripada demokratskom političkom prostoru".

Vrlo specifični izbori

"Francuski predsjednički izbori vrlo su snažno individualizirani, pa osobnost kandidata i njegov politički program znače više od same stranačke strukture. To je trenutačno mana građanskih konzervativaca, koji su se oporavili od krize nakon poraza predsjednika **Nicolasa Sarkozyja**, koji je još uvijek formalno aktivan u svojoj stranci, ali je pretežno zaokupljen pravosudnim repovima svog mandata, odnosno svojih predizbornih kampanja.

Stranka, koja se sada naziva Republikancima, vratila je povjerenje birača, ali još nije definirala prepoznatljive lidere, a još nije niti odabrala kandidata za proljetne izbore. Prije prethodnih izbora 2017., **Francois Fillon** je stekao status kandidata pobjedivši bivšeg predsjednika Sarkozyja na unutarstranačkim predizborima, a nije posve jasno kako će ovoga puta Republikanci birati svojega predsjedničkog kandidata, na osnovu istraživanja o tome tko ima najviše izgleda, konsenzusom unutar stranke, ili ponovno predizborima.

Za razliku od Republikanaca, koji su se oporavili od svoje krize, to se ne može reći za socijaliste, koji ponovno neće igrati značajnu ulogu na predsjedničkim izborima, kao što je nisu igrali nakon mandata **Françoisa Hollandea** (2012-2017).

Macronovu prednost na izborima u većoj mjeri od toga što je sada na dužnosti, čini to što uspješno surađuje s nekima od Republikanaca i što je stranci desnog centra njegova centristička pozicija zapravo 'drugi najbolji izbor'. Zbog toga većina analitičara, na osnovu sadašnjih odnosa u političkoj areni, predviđa da bi se u drugom krugu trebali naći Macron i Le Penova. Iako će ponovno biti glasni predviđanja o tome kako bi kandidatkinja iliberalne krajnje desnice mogla izaći kao pobjednica, iako će imati vrlo glasne i borbene pristaše, francuski dvokružni model ne daje joj velike šanse", nastavlja analitičar Gjenero.

Rezignacija demokratskih birača?

Ipak, Gjenero smatra da bi se francuski predsjednik trebao zabrinuti zbog jednoga aspekta izbora:

"Ono što Macrona i demokratsku Francusku općenito mora brinuti, moguća je rezignacija demokratskih birača, ali u uvjetima kada desni radikali okupljeni oko Le Pen ne dosežu niti 20 posto potpore, gotovo je nevjerojatno bilo kakvo iznenađenje na francuskim predsjedničkim izborima. Na neki način zanimljiviji će biti prvi krug, u kojem bi eventualno Republikanci mogli dovesti u pitanje Macronovo mjesto u drugom krugu, ali ako do izbora oni formiraju snažnog prepoznatljivog lidera, on će imati ili jednaku ili još veću sigurnost da pobjeđuje u drugom krugu izbora.

U današnjim uvjetima zato se čini racionalnim to što hrvatska diplomacija i politika igraju na kartu Francuske, jer to je trenutno najsnažnija karta, kada je riječ o perspektivi konsolidacije Europske unije i definiranju politike 'više Europe'".

Hrvatska je Francuskoj poželjna partnerica

Razgovarali smo s našim sugovornikom, dakako, i o relaciji dvije države.

"Odnosi Hrvatske i Francuske bolji su nego ikada. U Hrvatskoj često nije dovoljno naglašena uloga Francuske, zajedno s Njemačkom, posebice uz pomoć zajedničke njemačko-francuske parlamentarne inicijative, u pristupnom procesu. Na osnovi koncepta koji je inicirala skupina francuskih i njemačkih parlamentaraca, Hrvatska je usvojila važnu parlamentarnu deklaraciju, koja je definirala europske vrijednosti i politike koje će provoditi kao članica Unije i do sada su administracije u Hrvatskoj poštovala tu 'danu riječ'.

I u kontekstu Frankofonije i u okviru Unije za Mediteran, Hrvatska je Francuskoj poželjna partnerica, a potpora što je Hrvatska ima od Francuske u ostvarivanju svoja dva prioritetna europska interesa, pristupanju Monetarnoj uniji i Schengenskoj zoni, posebno je važna za Hrvatsku", mišljenja je Gjenero.

Za kraj navodi i sljedeće:

"Francuska na neki način diktira tempo vezan uz politiku proširenja EU, a predsjednik Macron će ostati skeptičan prema proširenju, barem do proljetnih [izbora](#). Hrvatska ima interes da se Bosna i Hercegovina i Sjeverna Makedonija uključe u pristupne procese i da se na Balkanu proširi zona europske stabilnosti.

Hrvatskoj su važni i dobri odnosi s Macronom kao trenutno ključnim liderom europskih liberala i reformista, a njegov boravak u Zagrebu sigurno je prilika i za pregovore o vojnom poslu stoljeća, nabavi borbenih aviona, ali i o ekonomskoj suradnji i uključivanju hrvatskog gospodarstva, u poslove vezane uz tu nabavu".

**Dopušteno je prenošenje [sadržaja](#) uz objavu izvora i autora.*

Tekst je nastao u okviru projekta kojeg je financijski podržala Agencija za elektroničke medije.

Agencija za elektroničke medije
Agency for the electronic media